

DISPUTATIO PHYSICA,
DE
ELEMENTIS,
QUAM.
DIVINI NUMINIS
Auspicio

SUB PRÆSIDIO

Clarissimi Experientissimiq; Viri

DN. NICOLAI AGERII,
PHILOSOPHIÆ AC MEDICINÆ DO-
ctoris Præstantissimi, naturalis Philosophiæ in Il-
lustri Argentoratensium Academia Professoris
celeberrimi, Præceptoris ac promotoris
sui omni observantiæ cultu
prosequendi.

*Publicè proponit, proque ingenij sui tenuitate
defendere conabitur.*

Mense Aprili.

JOANNES KISLINGIUS
Zittavia-Lufatus.

ARGENTORATI

Typis JOHANNIS REPPI.
ANNO M. DC. XIX.

Coll. diss. A
141, 19

4. A. CXXII. z.

Diss. A. 141 (19).

VIRIS
CLARISSIMIS, EXPERI-
ENTISSIMIS ATQUE PRÆSTAN-
TISSIMIS:

DN. JOHANNI HARTIGIO, Philosopho ac Medico
clarissimo, apud Zittavienses Practico felicissimo,
Avunculo ac alteri suo Parenti dilectissimo, omni
observantiæ cultu prosequendo.

DN. JOHANNI MOLLERO, Philosopho ac Medico
excellentissimo, cognato ac Mœcenati suo ætatem
colendo.

DN. JOHANNI KÜFFERO; Philosophiæ ac Medici-
næ Doctore celeberrimo, apud Argentinenses Pra-
ctico felicissimo, Favitori ac Promotori suo æter-
nùm venerando.

DN. GREGORIO NIEß / Civi Zittaviensi spectatissimo,
cognato ac curatori suo fidelissimo.

DN. GEORGIO BINERO, Utriusque Medicinæ Can-
didato dignissimo, Fautori ac sympatriotæ suo
plurimùm colendo.

*Dominis Mæcenatibus, Propatris, Patronis, & Cognatis
suis summâ observantiâ Colendis.*

Hasce studiorum suorum Philosophicorum primitiæ

In

Studiorum μαθησίων

Debitæ observantiæ σύμβολον:

Grati animi τεκμήριον:

Submisso animo inscribit, offert ac dedicat.

JOANNES KISLINGIUS
Zittavia - Lusatus.

DISPUTATIONIS
PHYSICÆ
DE
ELEMENTIS

THESIS PRIMA.

LEMENTORUM doctrina, de qua præsentem cum bono Deo instituere *συζήσις* animus fert, vel hoc nomine crebrò frequenterque pertractanda est, quod cum reliqua admirandæ huius mundi machinæ corpora, unicam tantum in naturali scientia sedem sibi vendicent, hæc propter officiorum subjecti diversitatem diversa etiam in eadem loca occupet.

I I.

Nam, quia Elementa partim cum supremo cæli corpore hoc universum constituunt ac perficiunt, partim omnium rerum mixtarum materialia principia existunt, ideoque priori respectu de ijs in libris de cælo. posteriori verò in *lib. de generat. & corrupt.* Philosophus noster egit.

I I I.

Huius ergò nos secuti vestigia brevibus eorum contemplationem thesibus proponemus, acturi de ijsdem utroque modo tum quatenus absolutè ut mundi partes, tum quatenus relatè ut mixtorum corporum principia considerantur.

I V.

Quod, ut eò meliùs commodiusque fiat, primò omnium, memores moniti Aristotelici *lib. 6. Top. c. 5.* nobis præscripti Ele-

menti vocē ab ambiguitate liberamus, tradentes duplicem eius acceptionem, generalem ex *lib. 4. Metaph. c. 3.* qua simplex quid, indivisibile, primum existens significat: & specialem, quæ hujus loci propria, qua notat proxima principia rerum omnium, ex quibus hæc componuntur, & in quæ resolvuntur.

V.

Hoc factō illud ex *lib. 3. de cælo. c. 3. t. 31.* definimus, quod sit σῶμα, εἰς ὃ τὰ ἄλλα σώματα διαίρεται, ἐνυπαρχόν δύναμι, καὶ ὃ δ' ἐστὶ ἀδιαίρετον εἰς ἕτερα τῶ εἶδει. Corpus, in quod cætera corpora, in quibus potestate inest, dividuntur: ipsum autem in ea, quæ specie differunt, dividi non potest.

V I,

Simplex corpus Elementum est, non tamen ut absolutè sed respectivè, quatenus ipsum è materia & forma constans respectu mixtorum, & miscendorum, quorum principium & causa est, simplex & compositionis expertus quasi esse videtur.

V I I.

Porro quomodo elementa quæ componunt, in sint, magna Philosophantium est controversia, ita ut vix in tota hac contemplatione difficilius occurrat; quibusdam actu in hæerere, quibusdam planè in mixtione interire statuentibus. Nostra, quæ sit sententia definitio *Thesi. 5.* allata docet, cui adjungatur *lib. 1. de ortu & interit. c. 9.*

V I I I.

Formæ Elementorum, non sunt primæ qualitates, sed propriæ formæ substantiales, à quibus qualitates primæ tanquam effectum à suis causis emanant. *Arist. lib. 2. de ortu, c. 9. t. 54.*

I X.

Nunc ad numerum Elementorum, de quo Philosophi veteres valdè discreparunt, ita adhuc recentiores non consentiunt.

X.

Anaxagoram, Leucippum & Democritum in numerum Elementorum numerū fingentes, in numeris implicari erroribus, credi-

credimus. Nam & rationem reddendi causas affectionum in corporibus, vel planè tollunt, vel certè impeditissimam efficiunt, & actu infinito naturam, à qua ipsa abhorret, onerant, & motus simplices infinitos statuere coguntur, cum cuilibet Elemento proprius motus assignari debeat.

X I.

Neque Thaleti, Milesio, Heraclito, aut alijs unum tantum Elementum admittentibus, subscribimus: sic enim unus tantum & simplex esset motus omnium corporum: sic omnia vel essent tantum calida vel tantum frigida: sic nullum mixtum posset generari: quia omnem generationem præcedit alteratio, seipsum autem alterare nihil potest.

X I I.

Sed quatuor à sanioribus Philosophis Elementa recensentur, nec plura nec pauciora: scilicet, Ignis, Aer, Aqua, Terra, Quorum priora duo ἀόρατα: posteriora sub aspectum quotidie cadunt. *Arist. lib. 2. de gener. & corrupt. c. 3. t. 16.*

X I I I.

Etiamsi certam figuram Elementis denegare videatur Philosophus *lib. 3. de cælo. c. 8. t. 67.* cum unumquodque eorum contingat undique extremitatem rei cui jungitur, & ad illius figuram se accommodet, quemadmodum experimur aquam in vase rotundo rotundam, in quadrato quadratam habere figuram: tamen cum totum universum sit globosum, & Elementa huius sint partes primariæ cumque cœlesti corpore, quod circulare est, contineantur, hinc etiam Elementa eandem sortiri figuram dubium non est. *Scal. Exerc. 105. Sect. 2.*

X I V.

Distinguuntur Elementa, vel ratione loci, sive motus localis: cum alia sint superiora, & sursum ferantur: Alia Inferiora, deorsumque vergant.

X V.

Superiora sunt Ignis & Aer, innata vi & raritate sursum Semper tendentia, *Arist. lib. 2. de gen. c. 3. t. 23.*

X V I.

Inferiora, Aqua & Terra, quietem & perfectionem suam in ima sede obtinentia. Arist. *Ibidem*.

X V I I.

Vel ratione qualitatis: qua aliud dicitur esse calidum & siccum, ut est Ignis: Aliud calidum & humidum, ut Aer; Aliud frigidum & humidum, ut est Aqua: Aliud denique frigidum siccumque ut Terra. Arist. *lib. 2. de gen. c. 3. t. 16.*

X V I I I.

Quamquam unumquodque Elementum, unam ex quatuor his qualitatibus maximè propriam possidet. Nam Ignis potius calidus est, quam siccus: Aer humidus magis quàm calidus: Aqua magis est frigida quam humida. Terra magis sicca quam frigida. Arist. *Ibidem t. 23.*

X I X.

Proprietates denique Elementorum præcipuè recensentur tres. Quarum prima est, quod Elementa quæ nobis non sunt usui, non prorsus sint simplicia, sed mixta, ut potè quæ propter conjunctionem impuriora evaserint. Arist. *lib. 2. de gen. c. 3. t. 20.*

X X.

Ita enim ad alenda, nutrienda, & procreanda corpora magis sunt idonea, cum ex uno puro Elemento nihil generetur. *Ibid. t. 21.*

X X I.

Ex hac prima emergit altera, quod in perpetua mutatione constituta, ex se mutuo generentur. Arist. *lib. 3. de cælo c. 6. t. 55.*

X X I I.

Si enim ex sese hæc invicem non mutantur, sequitur aliud corpus dari Elementis prius, ex quo fiant, quod negat Aristoteles *lib. 3. de cælo: c. 6. t. 55.*

X X I I I.

Mutantur autem inter se alia Elementa citius & facilius;
alia

alia tradius & difficilius. Arist. lib. 2. de ortu & int. c. 4. t. 25.

X X I V.

Facilior est transmutatio eorum, quæ dicuntur *συμβολικά* seu quæ simili sunt qualitate prædita; ut Ignis facilè in Aerem convertitur, siccitate ab humiditate separata: Aer in aquam vicissim, si calidum à frigido vincatur. Arist. *Ibidem*.

X X V.

Tradior verò est in ijs, quæ sunt *ἀσυμβολικά*, quæq; qualitatis communionē nullā habent Difficilius enim multa quàm pauca mutantur. Ideoque ex Igne Aqua, ex Aere Terra, & rursum ex Aqua Ignis, & ex Terra Aer difficulter producitur. Arist. *Ibid. t. 26.*

X X V I.

Nonnunquam etiam ex duobus Elementis contrariis fit tertium quando nimirum illa duo, nulla qualitate conveniunt: ut ex Aqua & Igne, Aer, sublata ab Igne siccitate, ab Aqua verò frigiditate, humido & calido remanentibus. Arist. *Ibid. t. 27.*

X X V I I.

Modus huius generationis dicitur esse ipsa mutua actio duorum contrariorum, tertium producentium.

X X V I I I.

Ultima proprietas Elementorum est, quod tota non transmutentur, quod absque destructione illorum fieri non posset; sed secundum partes suas, tum inter se invicem, tum in corporibus compositis. *lib. 1. Meteor. c. 3. & lib. 2. c. 3.*

X X I X.

Hactenus de Elementorum natura & proprietatibus in genere consideratorum actum fuit, progredimur jam ad specialem singulorum Elementorum considerationem: in qua primas sibi **I G N I S** vendicat, tum ob sedis suæ eminentiam, quam æthereæ regioni habet contiguam: tum ob nativam suam proprietatem, nempe calorem, qui omnibus qualitatibus primis longè est excellentior ac dignior

Eum

X X X.

Eum definimus Elementum calidissimum, siccum & levissimum. *Arist. lib. 2. de gen. c. 3. t. 16: & 23.*

X X X I.

Calidissimum, tum quia cælo est proximum, & ab hujus motu semper in orbem agitur; Tum quia omnia ignita meteora, in supremo Aere à sphæra Ignis inflammantur. *lib. 1. Meteor. c. 3. & 4.*

X X X I I.

Siccum, propter caliditatem, quæ semper cum siccitate est conjuncta. *lib. 4. Meteor. c. 5.*

X X X I I I.

Levissimum, quia rarissimum; longissimeque à materia recedit.

X X X I V.

Igitur & supremum inter omnia Elementa locum obtinet, Lunæ globo proximè subjectum. Qui locus cum ei naturalis sit & proprius, figuram quoque suam communicat.

X X X V.

Hic deorsum ferri non potest, subtracto Aere, nisi vi, nec Aqua in Aeris locum succedere, nisi violentia quadam. *Arist. lib. 4. de cælo. c. 5. t. 39.*

X X X V I.

Nec est, quod vereamur, Cælum, Ignis sibi contigui voracitate, conflagraturum, cum & genere differant, & communem materiam non habeant. *lib. 8. Metaph c. 4 t. 12.* magnumque sit inter Elementarem & culinarem nostrum Ignem discrimen. Ille purissimus & simplicissimus; hic impurus & corruptissimus: Ille pellucidus, hic lucidus, inque visum facilè in currens: Ille omnibus generationibus inserviens; hic nihil generans sed cuncta corrumpens.

Ufus

XXXVII

Ufus hujus Elementi est; vi inditi caloris aggregare ea, quæ ejusdem sunt generis, quæ autem sunt diversi generis disiungere *lib. 3. de cælo. c. 8. t. 74.* quin & inclementiam frigiditatis terrenæ ac aqueæ mitigare atque ita mixtionem absolvere.

XXXVIII.

Aquæ porrò & Terræ frigiditatem temperat, & ita certum temperationis modum statuit, ut mixta producantur:

XXXIX.

Alterum Elementum, leve est Aër, qui est Elementum moderatè calidum, humidissimum, & igni levitate proximum, complens omnem locum, nullum alio corpore repletum. *Arist. lib. 2. de ortu. c. 3. t. 23.*

XL.

Pauci sunt, qui Aerem Elementum esse cum Lamberto Danæo hodie pernegant: nec immeritò, cum non tam ratio, quàm sensus contrarium suadeat. Quis enim adeò stupidus est, ut credat aerem nihil aliud esse quam aquam luce illustratam? Consequens namque foret, noctu, ubi aër non illustratur luce, nullum aërem esse.

XLI:

Magna quidem est naturæ affinitas inter aquam & aërem, usque adeo, ut videri possit aër nihil aliud esse quam aqua attenuata, sed tantum abest, ut ex hac affinitate naturæ identitas consequatur, ut potius diversitas clarissimè eluceat: cum nullum simile idem sit, sed diversum ab eo cui simile est.

XLII.

Moderatè est calidum, quia proximum sub Igni tenet locum, non nihil à Sphæris cœlestibus remotum, à quarum motu caliditatem accipere Elementa asserit Aristoteles *1. Met. c. 4.*

XLIII.

Humidissimus verò dicitur Aër, tum propter summam

B

qualitatem, quæ cuilibet Elemento inest: tum quia facilè alieno, difficulter verò proprio termino continetur, cum sit tenuis, & per cuncta rerum permeabilis. *Arist. lib. 2. de gen. & corr. c. 3. t. 23. & c. 2. t. 9.*

X L I V.

Aeris regiones seu partes sunt tres, Suprema, Media, Infima. *Arist. 1. Met. c. 3.*

X L V.

Differunt inter se hæ regiones & quantitate, & qualitate.

X L V I.

Quantitate, quia Suprema, incipiens à cacumine montium & desinens in principio loci Ignis, longè major est reliquis.

X L V I I.

Media, & Infima, non eiusdem semper sunt quantitatis, sed alias maiorem, alias minorem habent, pro diversa temporis & anni parte, ex solis positu.

X L V I I I.

Media enim, inter supremam & infimam interjecta, æstate minor, hyeme major existit.

X L I X.

Infima econtra, initium sumens à superficie Terræ & maris, & quousque radij à terra reflexi siliunt, se portendens, æstivo tempore major hyeme minor est.

L.

Qualitate differunt quia suprema est calida & sicca, cum propter perpetuum primi mobilis, cum quo commovetur motu, tum propter Ignis vicinitatem. *Arist. lib. 1. Mete. c. 3.*

L I.

Media est frigida & humida tum ob defectum causarum calorem producentium, tum quia longius est à Terra remota, quàm ut radij solares refracti, eam pertingant. *Arist. Ibidem.*

L I I.

Non extremè tamen frigida, sed comparatione superioris & inferioris quod gravitas & levitas testatum faciunt.

Infima

L I I I.

Infima Aeris regio est calida & humida: Calida propter radiorum duplicatorum reflexionem. Humida cum ob propriam Aeris naturam, tum propter humidos vapores, ex terrâ & aquâ quotidie exhalantes, eamque inficientes. *Arist. lib. 1. Met. c. 3.*

L I V.

Ufus huius Elementi est maximus. Primo enim Aër, dum per universam mixti substantiam penetrat, crassas & terreas partes subtiliores & rariore reddendo, aqueas inflando, eam subigit, & ad generationem habilem reddit.

L V.

Corporibus generatis, & imprimis animantibus inservit, quoniam attractus respirando, cordis aliorumque membrorum æstuantium fervorem contemperat: Spirituumque generationi conducit. *Arist. de respir.*

L V I.

Denique sine hoc Elemento nec volucres volare, nec humanum vitam prorogare potest. Utpotè quæ in calido & humido consistat. *Arist. in lib. de Iuv. & senect.*

L V I I.

Hactenus duo superiora ac levia Elementa vidimus, restat nunc, ut ad duo Inferiora ac gravia, quæ simpliciter deorsum ad medium feruntur, nos accingamus.

L V I I I.

Ex his primum est Aqua: Elementum nimirum grave, humidum, & frigidissimum, terram undique ambiens & interfluens *Aristot. lib. 2. de gen. & corrupt. c. 3.*

L I X.

Gravis est Aqua comparatè, respectu nimirum Ignis & Aeris quibus subijcitur. *Arist. lib. 4. de celo. c. 4. t. 27.*

L X.

Non ita humida aqua est, ut aër: hic enim suis terminis longè difficilius quam illa continetur, & alienis facilius. At videtur humiditas aquæ ab adjuncto frigore coerceri ut minor sit, quam humiditas aëris.

L X I.

Secundum sensum vulgi aqua est humidior aere, quia magis humectat, cuius tamen rei ratio non est, quod humor aqueus uberior sit & intensior quam aëris, sed quia in crassiori substantia positus, dum in corporum recessus inseritur: magis in hærescit, diutiusque retinetur, quod aëri non accidit, qui tenuitate suâ facile diffluit.

L X I I.

Frigidissimum verò dicimus, quia Igni summè contrariatur, ac eius vehementiam citissimè extinguit, habetque hanc tanquam in summo gradu propriam qualitatem. *lib. 2. de gener. c. 3. t. 23*

L X I I I.

Terram ambire & interlabi docuit Ptolomæus, qui terram una cum aquis mutuo, & aptis vicibus distincto complexu unum globosum corpus constituere, dixit, cuius centrum mundi etiam centrum est.

L X I V.

Cur autem Aqua locum suum nativum non teneat, si quaeratur? respondemus id factum esse propter animantium, volente ita naturæ opifice, qui mari terminos posuit, quos egredi non liceat, commoditatem. Terra enim aquis tecta nihil producere, nec animalia sustinere posset.

L X V.

Figura eius est rotunda. Primo quidem perse, quod apparet ex partibus totius homogenei: Deinde verò cum terra.

L X V I.

Ufus huius Elementi tam insignis est, ut quidam animo eundem perpendentes, arbitrati sunt, aquam dictam esse quasi à qua omnia sunt & sine qua esse nihil queat, quod tamen nobis non adeo usque probatur.

L X V I I.

In mixtione emollit duriora & concretiora corpora ad formam aliquam facilius suscipiendam. Terra enim nisi irrigaretur & conspergeretur humore aqueo, nihil ex ea prodire posset.

L X I X.

Deinde extra mixtionem utilitates eius sunt tam multæ, nam frigiditate naturali temperat calorem Ignis, sic & hyeme & æstate,

estate, ægrotis & sanis, & inter diu & singulis diebus utilitates eius ob oculos versantur.

L X I X.

Elementorum inferiorum alterum terra est: quæ definitur Elementum siccissimum, frigidum eoque densum, solidum, gravissimum. *lib. 2. de ort. & int. c. 3. t. 23.*

L X X.

Siccissimum est hoc Elementum, & reliquis omnibus siccius quia suo facilè, difficulter alieno termino continetur. *lib. 2. de ort. & int. c. 2.*

L X X I.

Frigidum partim ratione propriæ naturæ, & quod maximè remotum sit à caloris fonte: partim ratione immobilitatis, ex qua frigida fieri Elementa testatur Aristoteles. *lib. 1. Met. c. 4.*

L X X I I.

Gravissimum, quia ex densitate & soliditate oritur gravitas.

L X X I I I.

Sita est Terra, cum interfluo mari in medio mundi, centrumque fixum & immotum constituit. *Arist. lib. 2. de cælo. c. 14. t. 101.*

L X X I V.

Figura terræ quod sit rotunda, quælibet illius pars non obscure probat, quæ etiam figuram respuens suis motibus conglobatur. *lib. 2. de cælo. c. 14. t. 101.*

L X X V.

Maximè tamen ex Ecclepsi Lunari hoc est conspicuum, ubi Luna per circulearem sectionem lumine privatur, quod non aliunde oritur, quàm quod Terra, cuius interjectu obscuratur, rotunda est & globosa. *Ibidem. t. 109.*

L X X V I.

Officium ac munus terræ in mixtione est aëris & aquæ molliem suâ siccitate temperare, & humorem, suâ naturâ fluentem cohibere ac sistere.

L X X V I I.

Aliàs corpora concreta etiam confirmat ac durabiliora reddit, ut formas & figuras diutius conservent: animantium autè,

imò omnium creaturarum viventium beneficentissima mater, e-
iusdem suo gremio & excipiens nascentes & fovens atque com-
plectens natas.

LXXVIII.

Atque hæc de Elementis quantâ potuit fieri brevitate, di-
cta sunt: in quorum consideratione ne altiùs in hoc rerum Phi-
losophicarum æquor cymbâ nostram immittamus, vela huius di-
sputationis complicantes portum respicere & carinulâ subducere
animus est. DOMINUS JESUS summus Archiatros adspiret im-
posterùm quoque cœptis nostris, ut omnia nostra instituta, ten-
dant ad nominis sui gloriam & orbis Christiani emolumentum.

AD ORNATISSIMUM
Dn. RESPONDENTEM.

I.

*Quàm benè, dum Medicam Genius te ducit ad Artem,
Per primas graditur nunc tua Musa vias!
Hem, sapis! hæc lex est Nature: ut tangere Summa
Nemo queat, medios nî premat ante gradus.
Perge age: nam Medium si facti qui benè cæpit
Hic habet: En, restent quàm tibi pauca, vides?*

Benevolentiae causâ P.

Nicolaus Parman Pragensis
Med. D.
F. M. B. A.

II.

D*um tu conscendis cathedram, KISLINGE, Sophorum,
Tractans, quæ Physice considerare solet.
Perge ita, prende gradu vestigia cepta tenaci,
Ulteriusq; pedes dirige ad alta tuos
Sic in te pietas, mores, doctrina, fidesq;,
Nominis & patrij restituetur honos.*

Sic

*Sic tua laus patriam, sic & decorabit amicos,
Semper & aeterno nomine clarus eris.
Interea Christus tua vivida capta secundet,
Fac sis BINERI tempus in omne memor.*

Honoris ac amoris ergo
deproperabat

Georgius Binerus

III.

Sunt qui perpetua quarunt praeconia fame
Quorum laudis amor pectora honesta trahit.
Sunt quos elatus tumidos praecordia fastus,
Ambitio, & vulgi gloria vana tenet.
Turpius his nihil est, contra nil pulchrius illis,
Quorum IAN E reorte quoque castra sequi.
Nam te virtutis meritum, fama quoque cupido
Sollicitat, studium quod probat hocce tuum.
Id probat hocce tuum studium, quo dante Sophia
Excolis ingenio prima Elementa tuo.
Belle equidem: belle, labor hic non irritus esto,
Multum in principis addidicisse juvat.
Recte equidem: recte, est studiis res ista salubris,
Quae dat propositi tangere posse scopum.
Namque ut simplicia haec primum, sic cetera mixta
Cognosces facili cuncta labore dein.
Caepis maeste tuis, (stimulos dabit amula virtus)
Desine nec spartam condecorare tuam.
Hinc non vulgaris surget tibi gloria IAN E, &
Laus magno fama faenore parta tua.

Ἐπιεικείας χάριν occinebat
Matrueli suo

Andreas Wittverus Zittaviâ-Lufatus.

Ἐπίεικός

IV.

Εὶ αἰχρὸν τι κατὰ πρᾶξιν, μετὰ ἡδέος ἢ
 Ποίησιν γε πόνος μετὰ πλείονα ἄλλοτε καλὸν
 Οἴχεται ἡδὺ πόνος τ' αἰχρὸν καλόν τε βὰ μίμνει.
 Οὕτω, ἂ ἔνθα καὶ ἔνθα πόνος μετὰ τοῖο μεγάλε,
 Τῶν περὶ σοιχείων λέξας, μίμνει, πόνος εἶσι.
 Τὴν δόξαν γὰρ μὴ πρῶτον ζητῶν καλὰ ρέζει,
 Καὶ ποιῶν μὴ πᾶσιν ἐπαινῆσαι ποτέ μέλλης.
 Ωσεῖς ἡ χαρίεις σοῖς συγγενέσιν ἢ φίλοις τε
 Καὶ ἔξης αἴφνης κλέος ἐν θνητοῖσιν ὄπισσῳ.

τῆς φιλοφροσύνης ἕνεκεν
 adposui

Jacobus Aperodi Zittaviensis.
 Sacr. lit. Stud.

V.

Gratari multos video tibi chare IOHANNES,
 Id quoque, quod faciam poscit amicitia.
 Gratulor ergo tuis captis & comprecor illa,
 Quae tibi sincero corde precanda sient.
 Nempe tuis captis adsit regnator Olympi,
 Et fauste studium dirigat ipse tuum.

Amoris testandi causa
 conterraneus F.

Henricus Holtzhammerus
 Lippâ-Bojemus.

F I N I S

Coll. Miss. H 141, 19